

Так окремої уваги та позитивної оцінки з погляду запозичення, в рамках деталізації об'єкту державного гарантування, потребує передбачена законодавством РФ можливість надання державної гарантії в забезпечення зобов'язань, по яких неможливо встановити особу кредитора у момент надання гарантії або кредиторів – якими є невизначене коло осіб. За таких умов, з позицій російського законодавства, договір про надання державної гарантії, як не дивно укладається з зобов'язаною стороною, що і є одержувачем (тримачем) такої гарантії. При цьому саме вона, якщо це передбачено договором про надання гарантії і самою гарантією, може вимагати виконання гарантійного зобов'язання від гаранта, у встановленому порядку пред'явлення вимог такого роду. А відповідною гарантією можуть бути встановлені порядок і термін прийняття кредитором (кредиторами) за гарантованим зобов'язанням самої гарантії. При цьому ставиться наголос на тому, що термін, встановлений для відповіді вказаних кредиторів про прийняття гарантії, включається в строк її дії. За умови не вчинення такими кредиторами, на протязі даного строку, необхідних дій які б свідчили про прийняття гарантії, така державна гарантія вважається ненаданою і підлягає поверненню гарантові (ст. 115.1 Бюджетный кодекс Российской Федерации: Федеральный закон Российской Федерации от 31.07.1998 N 145-ФЗ (в ред. от 30.11.2011)// Собрание законодательства РФ. -1998. – N 31. – Ст. 3823).

Як вбачається запровадження такого роду досвіду в рамках деталізації об'єкту державного гарантування також матиме позитивний характер, оскільки саме такий підхід дозволить залучити до процесу інвестування важливих проектів та суб'єктів, що їх реалізують на умовах державного гарантування виконання відповідних зобов'язань – одночасно декілька (цілу масу) власників незначних капіталів (тимчасово вільних коштів). Що безумовно матиме позитивне значення для розвитку економіки України.

Таким чином підсумовуючи викладене вище варто зазначити, що підхід вітчизняного законодавця щодо визначення об'єкту державного гарантування, з метою підвищення його практичного значення для розвитку України, дійсно потребує деталізації з урахуванням підходів окремих держав СНД, щодо цього.

Загідулін Р. І.

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
асистент кафедри господарського права і процесу*

ЮРИДИЧНА СИЛА РІШЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ: ГОСПОДАРСЬКО– ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

Вступивши в силу 3 вересня 1953 р. Європейська конвенція про захист прав людини та основоположних свобод (далі – Конвенція) виступила особливим механізмом захисту прав суб'єктів господарювання.

В першу чергу даний механізм включав в себе три органи, які повинні були нести відповідальність за забезпечення зобов'язань, прийнятих на себе державами – учасниками Конвенції: Європейська комісія по правам людини, Європейський Суд з прав людини та Комітет міністрів Ради Європи.

З 1 листопада 1998р., зі вступом в силу Протокола № 1, перші два органи були замінені єдиним, постійно діючим Європейським Судом з прав людини. Його знаходження – Палац прав людини в Страсбурзі (Франція), де знаходиться також й сама Рада Європи. Україна приєдналась до Конвенції у 1997 р. та з Конвенцією визнала повноваження Європейського Суду з прав людини, згідно Закону України «Про ратифікацію Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, Першого протоколу та протоколів N 2, 4, 7 та 11 до Конвенції» (Закон України «Про ратифікацію Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року Першого протоколу та протоколів N 2, 4, 7 та 11 до Конвенції від 17.07.1997 № 475/97-ВР Електронний ресурс: Режим доступу:// <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/475/97-vp>).

Згідно з Конституцією України міжнародно-правові акти приймаються з урахуванням ст. 3, 5, 8, 9 та умов при яких ці міжнародні акти можуть бути ратифіковані, а саме:

1. Міжнародний акт не повинен порушувати права людини, посягати на життя, її здоров'я, честь та гідність, недоторканність і безпеку людини, оскільки людина в державі визнається найвищою соціальною цінністю (ст. 3).

2. Міжнародний акт не повинен змінювати конституційний лад в Україні, який належить виключно народові і не може бути узурпований державою, її органами або посадовими особами (ч.2 ст. 5).

3. Міжнародний акт повинен буди прийнятий на основі Конституції України і повинен відповідати їй. Конституція України має найвищу юридичну силу.

В Україні визнається і діє принцип верховенства права (ст. 8).

4. Міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства України. Укладення міжнародних договорів, які суперечать Конституції України, можливе лише після внесення відповідних змін до Конституції України (ст. 9) (Конституція України від 28.06.1996 р. ост. ред. 12.04.2012р. Електронний ресурс: Режим доступу:// <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-vp>).

5. У ч. 1 ст. 17 Закону України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини» від 15.03.2011, № 3477-IV зазначено, що Суди застосовують при розгляді справ Конвенцію та практику Суду, як джерело права, що є обов'язковим для виконання (Закон України «Про виконання рішень та застосування практики Євро-

пейського суду з прав людини» від 23.02.2006 № 3477-IV Електронний ресурс: Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3477-iv>)

За невиконання судового рішення передбачена кримінальна відповідальність, так згідно ч.4 ст. 382 КК України: «...Умисне невиконання службовою особою рішення Європейського суду з прав людини – карається позбавленням волі на строк від трьох до восьми років з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років...» (Кримінальний кодекс України від 05.04.2001р. ост. ред. від 05.12.2012р. Електронний ресурс: Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>)

До Європейського Суду з прав людини сьогодні можуть подаватися скарги як від фізичних так і від юридичних осіб, достатньо важливою умовою для того щоб подати скаргу до Європейського Суду є застосування усіх внутрішньодержавних правових заходів, у тому числі судових інстанцій які винесли кінцевий вердикт, який вступив в закону силу та склалася ситуація, яка унеможливило продовження захисту прав людини.

На сьогоднішній день найбільше число скарг, що подаються до Європейського Суду з прав людини, є порушення ст. 6 Конвенції яка гарантує кожному право на справедливий та публічний розгляд його справи у розумні строки незалежним та неупередженим судом (Європейська конвенція про захист прав людини та основоположних свобод від 04.11.1950 р. Електронний ресурс: Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_004).

На наш погляд є позитивні та негативні наслідки ратифікації Конвенції, насамперед, позитивними наслідками є те, що це орган який є достатньо вагомим у судовій системі України та рішення якого є обов'язковими для державних органів України, рішення Європейського Суду це шанс домогтись справедливого рішення коли вже немає надії на об'єктивність та неупередженість. Судді Європейського Суду в повній мірі не залежать жодним чином від державних органів влади та національної судової системи України. Негативними наслідками на наш погляд є введення в національну систему України низки актів (судових рішень по справам) Європейського Суду, які базуються на судовій практиці та прецедентному праві англосаксонської системи. Також, звернення до Європейського суду з прав людини є результатом необ'єктивності та неупередженості прийняття рішень господарськими судами всіх інстанцій, саме де й повинні розглядатися спори по суті. Статистика Європейського Суду підтверджує, що звернення з боку українських громадян та юридичних осіб з питань порушення господарського та адміністративного законодавства росте в геометричній прогресії з кожним роком. Відповідно до ст. 2 Закону України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини» від 23.02.2006р. рішення є обов'язковим для виконання Україною відповідно до статті 46 Конвенції, однак в практиці склала-

ся ситуація, що українські суди тлумачать рішення Європейського суду з прав людини по-різному, це стосується рішення Європейського суду з прав людини від 24.06.2003 року «Стретч проти Об'єднаного Королівства Великої Британії і Північної Ірландії» (Stretch v. United Kingdom, 44277/98). Деякі суди відмовляються керуватися рішеннями Європейського суду – в 2012 р. Волинський апеляційний суд. Проте є й позитиви, в 2012р. Миколаївський окружний адміністративний суд виніс рішення керуючись рішеннями Європейського суду з прав людини «Булвес» АД проти Болгарії, «Бізнес Супорт Центр» проти Болгарії, «Інтерсплав» проти України». Ще одною із проблем є забезпечення суддів опублікованим перекладом повних текстів рішень. Згідно статті 18 Закону суди мають використовувати офіційний переклад рішення Суду, що надрукований у офіційному виданні, або, за відсутності перекладу, оригінальним текстом. Виконання вказаної функції покладається на державний орган, відповідальний за організаційно-матеріальне забезпечення судів. Станом на сьогодні немає інформації про стан забезпечення судів, як і інших правників, офіційними перекладами рішень Суду.

Таким чином, рішення Європейського суду з прав людини мають важливе значення в процесі становлення України як правової, соціальної, демократичної держави. Потрібно зазначити, що заходи виконання рішень Європейського суду з прав людини розроблені проте невідпрацьовані на практиці. Однак незважаючи на це вони є обов'язковим і у кожному випадку повинні виконуватися у якомога коротші строки.

Коліна А. О.

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
асистент кафедри господарського права і процесу*

ЩОДО ПРОБЛЕМИ ВИЗНАННЯ ЗЛОВЖИВАННЯ ПРОЦЕСУАЛЬНИМИ ПРАВАМИ ГОСПОДАРСЬКО- ПРОЦЕСУАЛЬНИМ ПРАВОПОРУШЕННЯМ

Судова практика свідчить про те, що сторони часто зловживають своїми процесуальними правами. Наприклад, в Інформаційному листі Вищого господарського суду України від 15.03.2010 № 01-08/140 «Про деякі питання запобігання зловживанню процесуальними правами у господарському судочинстві» кваліфікуються загалом як зловживання процесуальними правами, такі дії сторін, як «заявлення численних необґрунтованих відводів суддям господарських судів, нез'явлення представників учасників судового процесу в судові засідання без поважних причин та без повідомлення причин, подання необґрунтованих клопотань про вчинення судом процесуальних дій, подання зустрічних позовів без дотримання вимог Господарського процесуального кодексу України (далі – ГПК), одночасного оскарження судових рішень в апеляційному і в касаційному